

Három férfi sírjába kistestű négylábú állat, valószínűleg kutya tetemét fektették. Két esetben a koporsó végéhez fektetett állat nyakán vaslánc vagy vashám is volt, és az egyik férfi koporsója mellé két kutyát helyeztek el.

Az étel és ital adása a temetőben teljesen általános szokás volt, több esetben tettek a halott koporsója mellé a fejhez vagy lábhoz szilárd ételt, melyek maradványait legtöbbször szárnyas- és kisállatsontok formájában találtuk meg. Több sírban tojáshéjat is találtunk. A temető 112 sírjából mindezek mellett összesen 51 agyagfazék, 1 agyagtál és 1 szintén agyagból készült kiöntőcsöves korsó származik. A fazekak között kézzel készült és kézi korongolt darabok egyaránt vannak. Az edények formavilága kifejezetten gazdag; a kerek füles bögrétől a gömbös testű darabokon át a magas és nyúlánk formáig számos variáció megtalálható. A leggyakoribb forma a kézi korongolt, vékony falú, kónikus testű, zömök fazék, amelynek vállát legtöbbször besímitott hálómintával díszítették. Az edények közül kiemelkedik egy bepecsételésekkel gazdagon díszített példány.

Különleges lelet az egyik gyermeksírból származó talpas, kehely formájú üvegpopohár. Két női sírból bronzveretes faedény maradványai is előkerültek, és néhány, szintén női sírban gyanacsomót is találtunk.

Vas- és néhány esetben veretes bronz-öveskatokat, csontfésűket és ezek töredékeit férfi, női és gyermeksírokban egyaránt találtunk. Bronz- és vascsípeszeket főképp felnőttek temetkezései mellől bontottunk ki. Már az ásatás során felfigyeltünk egy olyan női koponyára, amely szoros kötés nyomait viselte magán, valamint egy, a sírban összetört torzított koponya is előkerült.

A germán temető konzulense dr. Tomka Péter. A szelestei határrész ásatásán részt vett Kőszegi Ádám és Horváth András régésztechnikus, valamint Nyerges Anita és Simon Zsófia régészek. A sírokból származó fémtárgyak fölvételében közreműködött Kiss E. Csaba és Kusztor Gergely restaurátor.

PAP ILDIKÓ KATALIN

222. Szendrőlád, Malom-mező (KÖH 63182)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő, Á

2013. szeptember 2–10. között a Herman Ottó Múzeum munkatársai feltárást végeztek a Bódva vízfolyás bal parti depónia magasztásához és csapadékelvezető árok létesítéséhez kapcsolódóan Szendrőlád területén. A lelőhely a Bódvától K-re, a lakott településtől ÉNy-ra helyezkedik el. A megelőző feltárás során összesen 972 m² nagyságú területet vizsgáltunk át, ebből 700 m² bizonyult régészetiileg pozitívnak.

Az őskori jelenségek közül kiemelkedik a területen megtalált egyetlen, viszonylag nagy méretű anyaggyerő gödör, mely nagyobb mennyiségű paticsot és kerámiát tartalmazott. A területen legnagyobb mennyiségben az Árpád-kori élet nyomait azonosítottuk. A Bódva egykori vízfolyása mellett, árvízmentes magaslaton elhelyezkedő településnek csupán a szélét érintette a csapadékelvezető árok nyomvonala. A település egykori központja a Bódvától távolabb, a ma is lakott településrész területén helyezkedhet el. A kutatás során egy, a DK-i sarkában kőkemencével ellátott házát bontottunk ki. Több ízben azonosítottunk a lelőhelyen kemencék és tárológödrök nyomát is. Ez utóbbiak egyikéből egy malomkő is előkerült a feltárás során.

MISKOLCZI MELINDA

223. Szenna határa

(Somogy megye) R, B, Ró, Kö

Kovács Gábor kaposvári lakos őskori kerámiatöredéket és pengéket hozott be a múzeumba, melyeket Szennán talált, kirándulás alkalmával. Térképen egyeztetettük az előkerülési helyet, ez alapján a Kincses és Imrőláz lelőhelyeken járt. Elmondása alapján a terület K-i részén (valószínűleg az Imrőláz lelőhelyen) paticsos objektumot is megfigyelt. Kovács Gábor már korábban adott be leleteket az Imrőláz lelőhelyről.⁷²

2013. április 30-án közösen terepbejárást végeztünk a két lelőhelyen.

Imrőláz (KÖH 46751): A lelőhelyen sok őskori kerámiatöredéket találtunk. A lengyeli kultúra kora rézkori időszakából töredékes agyagkanalat, fültöredéket, bütökös oldaltöredéket, valamint vékony és vastag falú edénytöredékeket gyűjtöttünk. A badeni kultúrába kevés oldaltöredék, függőleges falú edénytöredék, árklásokkal díszített aljtöredék és egy nagyobb fültöredék tartozik. A kisapostagi–mészbetétes korszakot két perem- és három oldaltöredék képviseli. Szórványként két római érmét találtunk. A mai bejárás alkalmával paticsos objektumfoltot nem lehetett megfigyelni. A bejárás alapján a lelőhelyet D-i irányban kiterjesztettük.

Kincses (KÖH 46739): Tulajdonképpen egy lelőhelyet alkot az Imrőlázal, csak egy K–Ny-i irányú földút választja el. Kéves oldal- és aljtöredék a lengyeli kultúra–Balaton-Lasinja-kultúra időszakába keltezhető, néhány töredék a bronzkorba sorolható. Az őskori leletek mellett találtunk egy középkori oldaltöredéket is.

Munkatárs: Cserép Tamás régésztechnikus.

NÉMETH PÉTER GERGELY

224. Szentlisló, Alsó-mező Kelet (KÖH 84565)

(Zala megye) Ró, Kk

A Nagykanizsai és a Letenyei kistérségekben a szélessávú optikai körzethálózat fejlesztéséhez készült előzetes régészeti dokumentáció részét képező terepbejárást 2013. június 17. – július 3. között végezték el az MNM NÖK munkatársai. A vizsgálat a tervezett nyomvonal tengelyétől mintegy 50–50 m széles sávban történt, mely 69 régészeti lelőhelyet érintett.

A Szentlislóról Bucsutára vezető 7534 j. út első derékszögű kanyarja után, az út D-i oldalán kis, járható kukoricatáblában késő középkori és kevés római kori edénytöredéket találtunk. A leletek a 0,5–0,8 m magas kukoricában, homokos talajon, jó–közepes megfigyelési körülmények között a tábla teljes területén jelentkeztek. A lelőhely korábban ismeretlen volt, újonnan lokalizáltuk. Kiterjedését pontosan nem lehetett tisztázni, mivel K-ről és Ny-ról gabonátábla, É-ről a 7534 j. út, D felől bozótos határolta. Az új lelőhelytől mintegy 250 m-re K-re folyik az Alsó-Válicsa.

Munkatárs: Spolár Erika technikus.

TOKAI ZITA MÁRIA

72 RRM Adattár 3661-2.